اعتماد

سه‌شنبه ۲۷ تیر ۱۳۹۶
۲۳ شوال ۱۴۳۸، ۱۸ جولای ۲۰۱۷
سال پانزدهم، شماره ۳۸۵۷
۱۶ صفحه، ۲۰۰۰ تومان

ETEMAD
Tue, 18 Jul 2017
vol.15, No. 3857
16 Pages, 20000 Rials

فصل جدی‌تر رایزنی‌ها میان دولت و مجلس

پزشکیان مسوول ارتباط وزرای پیشنهادی روحانی با نمایندگان شد

۲

خاطره عبدالله نوری از مرتضی پسندیده:

تافته جدابافته از مردم نشویم

۲

الیاس حضرتی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس:

قراردادهای اولیه وزارت نفت با داخلی‌ها بود

۴

جنتی: به برخی حرف‌ها سلام می‌کنیم

دبیر شورای نگهبان: هر کس درباره عملکرد ما حرف دارد، گوش ما آماده شنیدن است و حاضریم گفت‌وگو کنیم

همه چیز شورای نگهبان گردن من نیست

۳

سپاس از سکانداران صنعت

بهزاد نبوی برای خدمتی ارزنده به صنایع کشور در دوران جنگ در کنار ۸ مدیر دیگر «ایدرو» مورد تجلیل قرار گرفت

این مراسم دو غایب بزرگ داشت؛ اسحاق جهانگیری، رضا ویسه

۵

داریوش زرین خط

نگاه سیاسی

عباس عبدی

روزنامه‌نگار و تحلیلگر

دو مشکل فرهنگ رسمی

مدتی است که برخی نیروهای سیاسی توجه خود را با شدت بیشتری به امور فرهنگی معطوف کرده‌اند و می‌کوشند مشکلات فرهنگی را متوجه دولت و نهادهای دولتی مرتبط با حوزه فرهنگ کنند. تردیدی نیست که بخشی از ضعف‌های فرهنگی را می‌توان به دولت (به مفهوم اعم آن و نه فقط هیات دولت و وزارتخانه‌ها، بلکه کلیت حکومت) مرتبط دانست ولی این ذهنیت که اساس فرهنگ بر محور و خواست دولت‌ها می‌چرخد تا حدود زیادی غیرواقعی است. حتی در مواردی هم که دولت‌ها توانسته‌اند ارزش‌های فرهنگی مورد نظر خود را در جامعه پیاده و به تعبیری به مردم غالب کنند، اثرات ویرانگر این سیاست‌ها به سرعت آشکار شده است. ساختن انسان تراز نوین در اندیشه مارکسیستی، نتیجه‌اش وضعیت فعلی روسیه و سایر کشورهای اتحاد جماهیر شوروی سابق شده است که می‌بینیم. فرهنگ باید از دل جامعه و درون مردم بجوشد. دولت‌ها در بهترین حالت می‌توانند این روند را با کمک‌های خود سرعت بخشند، ولی دولت‌ها نمی‌توانند مسیر مخالف خواست عمومی را در فرهنگ ایجاد و طی کنند، در این صورت چه بسا مردم واکنش منفی نشان می‌دهند. رویدادی که در رژیم شاه رخ داد و تجربه زیسته ما مردم ایران است را نباید فراموش کنیم. آن رژیم گمان می‌کرد که می‌تواند انسان تراز نوین خود را خلق کند، ولی چون خواست عمومی جامعه و آنچه از درون مردم می‌جوشید مطابق این هدف شاه نبود، نتیجه معکوس گرفت. آنان که در پی مذهب‌زدایی از بطن جامعه بودند، یکباره در سال‌های ۱۳۵۴ به بعد چشم باز کردند و دیدند که حتی دانشگاه‌های ایران نیز برخلاف انتظارشان مذهبی و دختران دانشجو با حجاب و چادری شده بودند. هر جا که سیاست‌های فرهنگی را موفق می‌بینیم، رکن اولیه آن انطباق این سیاست‌ها با خواست عمومی و مردم است. موتور اصلی فرهنگ از بطن جامعه روشن می‌شود. بنابراین مشکلات فرهنگ بیش از آنکه ناشی از بی‌توجهی حکومت‌ها به فرهنگ باشد متاثر از دخالت‌های غیرمعمول آنها در این مسیر است. دخالت‌هایی که با تزریق پول انجام شود، آثار ویران‌کننده‌تری دارد. نمونه‌اش برخی نهادهای مهم دینی و فرهنگی هستند که پیش از انقلاب یک ریال هم از بودجه عمومی استفاده نمی‌کردند و تماما متکی به منابع مردمی بودند و در عین حال اثرگذاری زیادی داشتند و اکنون میلیاردها تومان بودجه می‌گیرند، دریغ از یک اثرگذاری مثبت و حتی اندک از سوی آنها.

مستقل از کلیات مذکور، حتی در سطح جزیی‌تر نیز دولت (در اینجا منظور نهادهای زیرنظر هیات دولت، مثل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است) جزو کوچکی از مسوولیت و اختیارات و اثرگذاری فرهنگی را به عهده دارد. عرصه‌هایی که مردم تحت تاثیر آموزه‌های فرهنگی هستند کدام‌ها هستند؟ فیلم، کتاب، تئاتر، موسیقی، مطبوعات، رادیو و تلویزیون، تبلیغات محیطی، فرهنگسراها، مساجد و تکایا و... البته برخی دیگر از حوزه‌ها هستند که تا حدی غیرمستقیم‌تر در این زمینه نقش دارند. از میان این موارد، آنها که در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد است، شامل فیلم، کتاب، تئاتر و مطبوعات، روزانه فقط حدود ۲۱ دقیقه از وقت مردم صرف استفاده از آنها می‌شود. این اطلاعات از پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان در سال ۱۳۹۴ به دست آمده است. در حالی که براساس همین پیمایش، میزان استفاده از صداوسیما به عنوان اصلی‌ترین رسانه جمعی روزانه ۱۳۵ دقیقه در روز است. اگر تبلیغات محیطی، فرهنگسراها و مساجد و تکایا و نیز کتاب‌های درسی که عموما همسو با فرهنگ رسمی است را نیز حساب کنیم، نسبت استفاده از تولیدات فرهنگی مرتبط با مسوولیت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کمتر از ۱۰ درصد استفاده از تولیدات سایر مراکز و نهادهای فرهنگی حکومت است. اتفاقا بودجه آنها هم تقریبا به همین نسبت ۱۰ درصد از کل بودجه فرهنگ است. از سوی دیگر یک تفاوت مهم دیگری هم میان این دو حوزه وجود دارد. وزارت ارشاد متولی مستقیم تولید کالا و خدمت فرهنگی نیست و حق چندانی در این کار ندارد. حداکثر اینکه می‌تواند ممنوعیت‌هایی را برقرار کند. ارشاد نمی‌تواند کتاب بنویسد فقط می‌تواند مانع از انتشار برخی موارد شود یا با سیاستگذاری خود تولید برخی موضوعات فرهنگی را تشویق کند. ولی صداوسیما و فرهنگسراها و مساجد و تکایا خودشان مستقیما در تولید هم نقش دارند. حضور این نهادها در فرهنگ، حضور تولیدی است و نه فقط سیاستگذارانه.

با این ملاحظه اگر بپذیریم که مشکلات فرهنگی جامعه به دلیل کم‌کاری و ضعف نهادهای مرتبط با فرهنگ است، در بالاترین میزان مسوولیت وزارت ارشاد فقط ۱۰ درصد است و سایر نهادها باید ۹۰ درصد از این مسوولیت را بپذیرند. ولی چرا تمام توجهات به ارشاد است؟ یک پاسخ این است؛ از آنجا که وزارت ارشاد، نقش مستقیم در تولید کالای فرهنگی ندارد، در نتیجه آنچه در این چارچوب تولید می‌شود از طریق جامعه است و ارشاد فقط یک نظارت عمومی دارد. به همین دلیل اثرگذاری آن بیشتر است و توجهات بیشتری را جلب می‌کند. یک کتاب با چند صد نسخه تیراژ و دارای قیمت قابل توجه از یک برنامه یک ساعته مجانی تلویزیون با تیراژ میلیونی توجه بیشتری را ایجاد می‌کند. بنابراین هدف منتقدان ارشاد در اصل این است که مانع از این تولید فرهنگی از سوی جامعه شوند.

ادامه در صفحه ۰۴

خبر آخر

دولت امریکا حداقل مسوولیت‌هایش در قبال توافق را به جا آورد

تایید پایبندی ایران، تمدید معلق ماندن تحریم‌های هسته‌ای

تحریم‌های جدیدی علیه ۷ نهاد دولتی و ۵ فرد ایرانی اعمال شد

سارا معصومی

دولت دونالد ترامپ، رییس‌جمهور ایالات متحده سومین گام اجرایی برای متعهد باقی ماندن به تعهدات رسمی امریکا در قبال برنامه جامع اقدام مشترک را برداشت، هرچند دولت در اختیار جمهوریخواهان در امریکا چه در زمان رقابت‌های انتخاباتی رییس آن یعنی دونالد ترامپ و چه در شش ماه گذشته از حضور وی در کاخ سفید ترجیح داده که فاصله خود با اقدام‌های از سر تکلیف امریکا در برجام را زیاد و زیادتر کند اما در نهایت بزنگاه‌های زمانی هستند که رییس‌جمهور و وزیر امور خارجه باید برای باقی ماندن امریکا در این توافق دست به قلم شده و با صدور دستور اجرایی یا ارسال نامه‌ای به آدرس کنگره امریکا، پایبندی ایران به برجام و همچنین تمدید توقف اجرای تحریم‌های هسته‌ای را اعلام کنند. در شرایطی که هر کدام از این اقدام‌ها از سوی این دو مقام در داخل امریکا انجام نشود، تحریم‌های هسته‌ای که به واسطه توافق هسته‌ای ایران و ۱+۵ برداشته شده‌اند به شکل خودکار بازخواهند گشت. لذا دولت امریکا هرگاه تصمیمی برای خروج از برجام بگیرد کافی است که دست به قلم نشود و معادله را به نقطه صفر در مواجهه با ایران بازگرداند. با وجود تمام بدبینی‌های موجود در مورد فرجام برجام در دولت جدید امریکا که همچنان هم ادامه دارد اما سرانجام عصر روز گذشته به وقت ایران، وزیر امور خارجه امریکا در دومین نامه به کنگره در شش ماه گذشته اعلام کرد که ایران به تعهدات خود در قالب توافق هسته‌ای پایبند است و بدین وسیله مسیر را برای آنکه رییس‌جمهور نیز دستور اجرایی تمدید توقف تحریم‌های هسته‌ای ایران را صادر کند، هموار کرد. رکس تیلرسون در اواخر ماه آوریل نیز چنین نامه‌ای را به کنگره ارسال کرده بود و البته چاشنی آن نیز انتقادهایی در مورد برنامه موشکی ایران، فعالیت‌های منطقه‌ای و رابطه تهران با گروه‌های حزب‌الله لبنان و حماس بود. قید این جملات در نامه وزیر خارجه به کنگره از همان ابتدا نشان داد که دولت جدید امریکا با بی‌میلی و از سر اکراه است که در توافق هسته‌ای با ایران باقی مانده است. چندهفته پس از این نامه بود که رسانه‌های امریکایی از اختلاف میان وزارت امور خارجه امریکا با برخی چهره‌های تندرو در شورای امنیت ملی این کشور و همچنین در کاخ سفید برسر متن نامه ارسالی به کنگره پرده برداشتند. به گزارش این رسانه‌ها متن اولیه‌ای که قرار بود در اختیار کنگره قرار گیرد و پس از آن در رسانه‌ها به عنوان شهادت دولت امریکا مبنی بر پایبندی ایران به برجام قرار گیرد بسیار تند و تیزتر از متنی بود که در نهایت منتشر شد و دلیل تعدیل آن نیز مقاومت‌های رکس تیلرسون بوده است. هرچند که به گزارش برخی رسانه‌های امریکایی در ساعات پایانی موکول به ضرب‌الاجل ۱۸ آوریل، ترامپ مجددا در این ماجرا دخالت کرده و متن را کمی تندتر از متن مدنظر وزیر خارجه‌اش می‌کند. پس از این تاریخ در ۱۸ ماه مه نیز ترامپ به آرامی و با کمترین سر و صدا تمام وعده‌های انتخاباتی خود مبنی بر خروج امریکا از برجام را زیر پا گذاشت و در دستوری اجرایی، فرمان متوقف ماندن اجرای تحریم‌های هسته‌ای ایران را صادر کرد. تمدیدی دوباره که نشان داد فشارهای بین‌المللی بر امریکا برای باقی ماندن در برجام پاسخ داده است. در این مسیر روز گذشته (دوشنبه) نیز همان‌طور که بسیاری از رسانه‌ها پیش‌بینی کرده بودند، دولت امریکا گام‌هایی را که باید برای باقی ماندن در برجام برمی‌داشت، اتخاذ کرد. در نتیجه این اقدام در حالی که سیاست واشنگتن برای بازنگری سیاست‌های کلان امریکا در برابر ایران ادامه دارد و نتیجه این بازبینی هم برخلاف وعده اولیه رکس تیلرسون ظرف ۹۰ روز اعلام نشده است اما کاخ سفید پذیرفته است که نمی‌تواند برخلاف میل باطنی خروجی ایمن از برجام داشته باشد.

ادامه در صفحه ۱۱

نگاه روز

محمدعلی ابطحی

فعال سیاسی

اصولگرایی به هویت خودش نیاز دارد

در مراسم سالگرد فارس‌پلاس که من و تعدادی از دوستان اصلاح‌طلب را هم دعوت کرده بودند و توفیق شرکت نداشتیم، به اعتقاد من نکات عبرت‌آموزی برای جریان اصولگرایان در آن نهفته بود. این مراسم در سالگرد تاسیس یکی از شعبه‌های خبرگزاری فارس برگزار می‌شد که در طول فعالیتش از نظر حرفه‌ای گسترش خوبی داشته و البته بهترین و بیشترین پوشش را در طول سال‌های کار خود برای دفاع از اصولگرایی و مخالفت با مخالفان آن به کار بسته است. تصاویر منتشر شده از این مراسم نشان‌دهنده افول جریان اصولگرایی بود. جریانی که زمانی صف اول آن مهدوی کنی، ناطق‌نوری، عسگراولادی، احمد توکلی، علی لاریجانی، سید احمد نبوی می‌نشستند، درمراسمی که از سوی قوی‌ترین پشتوانه سیاسی اصولگرایی، یعنی خبرگزاری فارس برگزار شده بود، چیدمان صف اول این مراسم به گونه‌ای بود که گویا آقایان ضرغامی و رییس خبرگزاری فارس و آقای رسایی و یکی، دو نفر از اصولگرایان در خدمت آقای تتلو نشسته‌اند. اصولگرایان البته باید از این سابقه تاریخی مهم مراقبت کنند. این سراشیبی خوبی برای آنها نیست. اینکه اصولگرایان با داشتن رسانه‌های فراوان و بسیاری از مراکز قدرت رسمی و به میدان آوردن همه نیروهای خود در انتخابات نمی‌توانند پیروز انتخابات ریاست‌جمهوری شوند، دلایل زیادی دارد. اما یکی از آنها عدم انسجام فکری و مبنایی آنان است. و اینکه توجهی به هویت تاریخی خود نمی‌کنند و تنها نزدیکی‌های انتخابات با زور و قدرت تلاش دارند خود را تحمیل کنند. شاید در شرایط عادی به خاطر قدرت، این نوع رفتار مورد پرس و جو قرار نگیرد. اما وقتی مردم می‌خواهند رای خود را آزادانه به صندوق بیندازند، معادلات تغییر می‌کند. دیگر آشتی‌های دیرهنگام و شب هنگام انتخاباتی نمی‌تواند تاثیرگذار باشد و مهم‌تر اینکه رفتارهای هنجارشکن از نظر مخاطبان مشخصی که به دلایل عقیدتی طرفدار یک جریان سیاسی هستند، دور نمی‌ماند. ملاقات با یکی از خوانندگان رپ‌خوان در شرایط عادی شاید کاری پسندیده باشد. حتی اگر کار خوبی تلقی نشود، اتفاق مهمی هم تلقی نمی‌شود. اما در انتخابات اخیر دیدار آقای رییسی با آقای تتلو معادلات زیادی را به هم زد. دلیل اصلی‌اش این بود که اصولگرایان حامی رییسی چنان طرف مقابل را به بی‌دینی و بی‌مبالاتی متهم می‌کردند که توقع مخاطب‌های اصولگرایی این نبود که با این خواننده دیداری صورت بگیرد. این کارها به پای کل جریان اصولگرا نوشته می‌شود و بخش اعظمی از مخاطبان اصولگرایی ریزش می‌کنند. نشستن تتلو در صف اول جریان اصولگرایی در جلسه خبرگزاری فارس و نیامدن چهره‌های شاخص و اصلی اصولگرا در این مراسم نشان از اعتراض به این رفتارها از داخل جریان اصولگرایی است. به خوبی به یاد دارم که در سال‌های دهه ۶۰ که من مدیر رادیو بودم، یک ظهر جمعه‌ای رفتم نماز جمعه. آن وقت‌ها نماز جمعه خیلی پرجمعیت بود. همه جناح‌های نظام در آن حضور داشتند. شب قبلش در تلویزیون فیلم خارجی نمایش داده شده بود که اهالی یک خانواده سگ داشتند. تا چشم آیت‌الله مهدوی کنی از آن بالا به من افتاد، ایشان آن روز امام جمعه تهران بود، بحث را با عصبانیت بردند به سمت انتقاد از تلویزیون و اینکه چرا باید در تلویزیون به قول ایشان سگ‌بازی نشان دهند. صف اول نماز جمعه می‌نشستیم. من به درست یا غلط بودن سخنان آیت‌الله کاری ندارم. اما مخاطبان اصولگرایی عمدتا مرید آیت‌الله کنی‌ها بودند. آنها نمی‌توانند جای خود را در ردیف اول یک جلسه اصولگرایی با یک خواننده رپ عوض کنند.

من به‌شدت طرفدار این نکته هستم که جریانات سیاسی باید در طول گذر زمان شرایط فکری و روابط اجتماعی خود را به‌روز کنند. سبک زندگی جوانان کاملا متفاوت با گذشته شده است. معتقد نیستم فرمایشات ۳۰ سال پیش آیت‌الله کنی مورد نیاز این دوره است. اما این تفاوت ماهوی که در جریان جلسه خبرگزاری فارس دیده شد هم انکار هویت قبلی اصولگرایان است. توجه به این نکته نیز ضروری است که اصولگرایان با حربه سکولار خواندن اصلاح‌طلبان همیشه به مقابله آنها آمده‌اند. این دین‌گرایی جاذبه مهمی برای آنان بوده است. متدینان با باورهای دینی برای نظرات سیاسی آنها اهمیت قایل می‌شوند. البته باید این نکته را هم در مورد اصولگرایان توجه داشت که این بحران هویتی‌شان میراث آقای احمدی‌نژاد است که هنوز نتوانسته‌اند آن را جبران کنند. وقتی در انتخابات ۸۴ خواسته یا نا خواسته یکپارچه پشت سر او ایستادند و او نماینده فکر اصولگرایی در قدرت شد، همه در کنار او قرار گرفتند. رفتارهای احمدی‌نژاد که صف خود را از اصولگرایی جدا می‌کرد، باعث می‌شد که چنددستگی بدی در بین اصولگرایان اتفاق بیفتد. بعد از دوره اول احمدی‌نژاد خیلی تلاش کردند که هویت خود را باز یابند. نشد.

ادامه در صفحه ۰۴

تیترهای امروز

گفت‌وگو با مرتضی آقاتهرانی درباره اصولگرایان، دولت احمدی‌نژاد و دیدگاه‌هایش:

من اصلا اصلاحات را قبول ندارم

- از زمانی که احمدی‌نژاد خانه‌نشین شد با او قطع ارتباط کردم
- ورود زنان به ورزشگاه اشکال دارد

۸ و ۹

گفت‌وگو با حمید رسایی درباره حاشیه‌های نشست «فارس پلاس»

تتلوی پشیمان از سابقه‌اش به انقلابیون پشیمان از گذشته شرف دارد

۲

مدیر کل دفتر تامین مسکن و امور مهندسی کمیته امداد:

۱۰۰ هزار خانوار تحت پوشش کمیته امداد فاقد مسکن هستند

۱۳

دادستان کل کشور:

فیلتر سایت‌ها با دستور شخصی انجام نمی‌شود

۱۳

بیشترین تماس با اورژانس اجتماعی به دلیل کودک آزاری است

موسوی چلک به «اعتماد» گفت: آگاهی درست و به موقع باید به کودکان داده شود

۱۴

سخنگوی دولت:

مبانی پرداخت حقوق هیات‌مدیره شرکت‌های دولتی هیچ تغییری نکرده است

۳

دعوت به همکاری

یک مؤسسه مطبوعاتی معتبر جهت تکمیل کادر بازاریابی خود به چند کارشناس فروش و بازاریاب مجرب با حقوق مکفی و بیمه نیازمند است.

ساعت تماس: ۹ تا ۱۷

شماره تماس: ۶۶۴۲۹۴۰۹